

Hugo a Sally se baví o auditorovi a asistentovi auditora

1. Asistent auditora vs. člen týmu

Ahoj Sally, tak si představ, že můj kamarád Emil, už pět let auditor OSVČ, si na práci musel přibrat i asistenta!

Na Emila se pamatuji, to mám radost, že se mu daří.

Ptal se mě, jestli musí asistenta zapsat u komory.

To nemusí, v rámci auditního týmu může auditorovi pomáhat kdokoliv, kdo splní kritéria, která si auditor nastavil v manuálu řízení kvality podle ISQC1

Jasně, musí mít hlavně potřebnou kvalifikaci, znalosti, nezávislost, bezúhonnost a zavázat se k mlčenlivosti a dodržování etických principů. A kdo se teda zapisuje do rejstříku asistentů auditora vedeným komorou?

Tam musí být zapsáni ti asistenti, kteří se v budoucnu chtějí stát auditory.

Aha, už si vzpomínám, že jsem kromě složení zkoušek musel pro získání oprávnění doložit i odbornou praxi u auditora.

Přesně. Asistent auditora evidovaný v rejstříku komory musí splňovat podmínky stanovené zákonem o auditorech a vnitřními předpisy komory, například i podmínky na kontinuální profesní vzdělávání.

No a dobře vyškolený asistent je asi taky vizitkou auditora. Ale za provedení auditu a jeho celkovou kvalitu nese stejně zodpovědnost podepisující auditor a ne jednotliví členové týmu.

Hugo a Sally se baví o auditorovi a asistentovi auditora

2. Dokumentace práce auditního týmu

Hugo, je si Emil vědom toho, co pro provedení auditu znamená, když na něm nepracuje pouze sám auditor, ale využívá práce členů auditního týmu?

To určitě je. Zadává asistentovi práci a kontroluje jeho výstupy.

Jen mu připomeň, co všechno musí být zdokumentováno ve spise v souvislosti s auditním týmem.

Už jsem mu říkal, aby si dal pozor, že každý dokument připravený asistentem musí zrevidovat a zaznamenat v něm, kdy jako auditor kontrolu provedl.

Kontrola je důležitá, ale ve spise je třeba zaznamenat i proběhlou komunikaci v rámci týmu. Zejména úvodní schůzku auditního týmu, kde se probírá nezávislost členů týmu, strategie a plán auditu, materialita, riziko podvodu, rozdělení úkolů, uplatňování profesního skepticismu a tak.

I když jsou jen dva? To je zase papírování! Ale on je to požadavek ISA a co není zdokumentováno, jako by nebylo provedeno, že?

Správně. Čím je auditní tým větší, tím je podstatnější i správně nastavená komunikace, rozdělení úkolů a odpovědností.

A skutečně musí podepisující auditor zrevidovat veškerou dokumentaci připravenou auditním týmem, pokud je v týmu více asistentů?

To nemusí. Pokud by v týmu pracoval i zkušený asistent, auditor by na něj mohl kontrolu práce méně zkušených asistentů delegovat, ale pouze u oblastí neobsahujících významná rizika. Auditor musí vždy odsouhlasit alespoň dokumentaci týkající se významných úsudků, sporných záležitostí a významných rizik.

Takže třeba materialitu, plán auditu, sumář identifikovaných nesprávností, dokumentaci týkající se významných odhadů, podvodu a samozřejmě formulaci zprávy auditora a celkové ověření obsahu účetní závěrky?

Přesně.

Hugo a Sally se baví o auditorovi a asistentovi auditora

3. Komunikace v týmu

Sally představ si, co se mi stalo. Trochu jsem nestíhal, tak jsem dost práce delegoval na zkušeného asistenta. A on mi vůbec neřekl, že během auditu narazil na celou řadu nesprávností.

A proč tam bylo tolik nesprávností? To byl nový klient?

Ne, klienta dobře známe a vždy tam bylo vše v pořádku. Ukázalo se ale, že došlo k poměrně velké obměně zaměstnanců, ti noví nedodržovali zavedené postupy a některé věci neuměli. To ale není podstatné.

Podstatné je, že jsi to zjistil až na konci auditu, vid?

Přesně, kontroloval jsem spis před závěrečnou schůzkou s vedením a zjistil jsem, že těch nesprávností, i když je všechny opravili, je tolik, že mají dopad na strategii a plán auditu. Museli jsme snížit prováděcí materialitu a identifikovali jsme díky tomu nová rizika a víš, co to znamená, ne?

Dovedu si to představit: rozšířit vzorky, změnit způsob testování, zkrátka spousta další práce.

Vůbec nechápu, že si to můj asistent neuvědomil. Myslel si, že opravené nesprávnosti na audit žádný dopad nemají. Den před vydáním výroku a já musím vysvětlovat klientovi, že potřebujeme další tři dny.

Hugo, to byla ale i tvoje chyba. Jako auditor se nemůžeš spoléhat na to, že zkušený asistent bude postupovat vždy správně. Třeba se s takovou situací ještě nikdy nasetkal, nebo jeho profesní úsudek o možném dopadu byl jiný než tvůj.

No, to tedy byl.

Já na úvodní schůzce týmu vždy stanovím pravidlo, že o každé zjištěné nesprávnosti budou okamžitě informováni všichni členové týmu včetně mě. Mohu tak včas reagovat.

To je dobrý nápad. Pro příště.

Hugo a Sally se baví o auditorovi a asistentovi auditora

4. Profesní úsudek a konzultace

Ty? Co se děje?

Hugo, potřebovala bych konzultaci.

Můj již velmi zkušený asistent nesouhlasí se závěrem, který jsem udělala v jedné významné věci. Týká se oceňování a souvisejících významných úsudků. Víím, že ses na to téma teď školil.

To je pravda, je ze mě skoro expert.

Tady je veškerá dokumentace, kterou k tomu odhadu ve spisu máme. Můžeš se na to prosím podívat a říct, jak bys postupoval? Asistent si myslí, že je do zprávy nutné dát zdůraznění skutečnosti. Já s tím ale nesouhlasím.

(po chvíli): Souhlasím s tvým názorem. Klient zveřejnil veškeré informace k tomuto odhadu včetně citlivosti na změnu odhadu v příloze v účetní závěrce. Nicméně vzhledem k tomu, že ta částka není pro uživatele tak zásadní, není dle mého názoru, třeba dávat do zprávy zdůraznění skutečnosti.

Děkuji. Mohl bys prosím ještě asistentovi vysvětlit, jak jsi ke svému závěru došel?

Určitě a rád. Je to věc profesního úsudku a je důležité, aby odstavec o zdůraznění skutečnosti nebyl nadužíván, zmiňuje to i ISA 706.